

Vroči julij - vroče (filmske) zgodbe

Z malo prijazne zlobe v mislih bi lahko rekli, da so kinematografske dvorane današnji povsem odveč, in to iz dveh vzrokov: prvi je bolj omejen na čas, ko si prijateljske enajsterice vsega sveta na španskem mundialu zabijajo »bombe« z usnjenimi žogami in so seveda zategadelj ljubljanske in druge slovenske (da o jugoslovanskih ne govorim) dvorane napol prazne. Drugi vzrok ima širše razsežnosti in ga je moč opredeliti s pomalem sarkastično ugotovitvijo, češ — dovolj je vojne cirkusa po svetu, vsak dan izbruhne kje kakšna mala vojna, ki kar zadosti naši radovednosti po novih dogodkih. Kaj bi torej še s filmi!

No, ne mundial ne vojni vrtiljak nas ne odvracata od napovedi, kaj si boste julija lahko ogledali v MOJCI ali pa v kinu SIŠKA. Predvsem: MOJCA odhaja julija na počitnice. Saj ji to privoščite, mar ne? Zato pa bo naše malčke že avgusta razveselila s filmom KNJIGA O DŽUNGLI Walta Disneya ter PLEMENITI TOM, ki se bo zapletel v mnoge dogodivščine s prav tako plemenitim Jerryjem. Oba seveda dobro poznate, ali ne?

Kino SIŠKA ponuja »velikim otrokom« svojevrstno poletno zabavo po preprostem receptu: malo karateja, malo akcije in — happy end! V tem smislu se nam pokaže hongkongski film ZMAJ, MLADI GOSPODAR režiserja Godfreyja Hoja, ki je s svojo zgodbo postavljen v leto 1920 v zasneženo Mandžurijo. Ameriški western CHEYENI V BOJU ZA ŽIVLJENJE (režiser Keith Merrill, igrajo Trevor Howard, James Remar) je pravzaprav prvi film tega žanra, posnet v jeziku ameriških Indijancev, torej predstavlja osvežitev našega kinematografskega sporeda. Film je zgodba o starem indijanskem bojevniku, ki pripoveduje vnukom svojo življenjsko zgodbo. PREKLETSTVO ČRNEGA RUBINA je nemško-italijansko-francosko filmska koprodukcija pustolovskega filma, posnetega v čudovitih predelih Daljnega vzhoda, ki ga je režiral Manfred Köhler s Thomasom Adlerjem in Petrom Carstenom v glavnih vlogah.

Pa še to: julija bo puljski festival. Seveda bomo poročali!

OBVESTILO!

Obveščamo vse člane DU Koseze, da bodo od 1. 7. 1982 uradne ure ob torkih od 9—11 in ne več ob petkih kot doslej.

Istočasno prosimo člane, ki še niso poravnali članarine za leto 1982, da to čimprej uredijo.

Pozivamo vse upokoјence, ki še niso člani DU, da se včlanijo.

Društvo upokoјencev
KOSEZE

ČRTICA ZA POLETNE DNI

Novi časi...

Škedljev ata se je samo še čudil in molčal. Deset let je bilo, kar je sinu zapisal kmetijo in če si je takole tihoma priznal, je Nejc res v tem času naredil hudiča pa pol. Ni hotel javno razglašati, ampak zdaj je sam sebe iskreno obsojal za nekdanjo trdoglavost in starokopitnost. Nekdaj marsičesa ni dovolil, potem pa se je izkazalo, kako je Nejc brihtna buča in bi ga moral že prej poslušati.

Teh deset let je stari Škedelj živel dobro in na robu dogajanja lepe hribovske domačije. Vsi so ga spoštovali, nihče ga ni silil ničesar delati. Snaha, vnuki in sin so mu venomer govorili, naj počiva, naj si oddahne od preteklih let. Potem je sem in tja mazal ojnice, postavil v novem hlevu, razmišljal o svoji pokojni Barbari, kdaj robantil nad vremenom in v vaški gostilni. Prejemal je kmečko pokojnino, počasi lazil po senožetih in godrnjal sam nad seboj. Najbolj mu ni šlo v glavo, kako je mogoče, da mestni ljudje prihajajo semle gor delat in še plačajo povrhu. Svoj čas so tabrhe morali vendar gospodarji plačevati. Nejc je v petih sobah lahko gostil 15 turistov, kot so jim na vasi pravili. Nekateri so prihajali celo iz drugih držav in nemalokdaj se mu je kar vrtelo v glavi od številnih »šprah«. Pa je takrat tiho postavil, vlekel fajfo, ti prijazneži pa so neprestano škljocali z nekakšnimi črnimi škatlicami velikih steklenih očes in ga naprošali, naj se postavlja sem in tja.

Kdaj pa kdaj so hodili v hlev in s polnimi pljuči vdihavali krvavi smrad, zavijali oči in učeno razpravljali, ali se mleko dela v domači mlekarni ali pa priteka tjakaj iz kravjih vimen. Kadar je katera lisastih lepotic visoko dvignila rep, so skoraj zlezli podnjo in se z dolgim »aaahhh« čudili, kako težko je odložila. Posebno otroci bledeh lic in tankih žil so radi lezli na visoki sedež traktorja in namišljeno divje vozarili po okoliških hribih. Starejši so posedali na vrtu pod lipo in žlobudrali o lepem vremenu, dobri jedalci, čistem zraku in odličnem spanju.

Katerikrat so se že zjutraj podali s Škedljevimi na strme travnike. Nejc jim je takrat razdelil vile in grablje. Ponosno so hodili in si zvedavo ogledovali klasike kmečkega orodja. Prelagali so jih z rame na ramo, na travniku iz leve v desnico in si že po slabi uri preštevali čudne skeleče pojave na dlaneh. Z volčjo lakoto so znali planiti po dobrotah in zajetnega jerbasa, neusmiljeno mlatili dehteče klobase, si divje mazali čudežne zaseke in neskočno dolgo so cmokali po šilcu žganja.

Ob milih hribovskih večerih so navadno večerjali na veliki terasi ob hiši. Odrasli so radi vtise tega dne zalivali s krepko pijačo. Takih pesmi, ki so jih nekdanj prepevali vaški fantje, seveda tukaj ni bilo slišati. Krulili so nekakšne električne viže, pri katerih so starega Škedlja kar zbolela ušesa. Ničkolikokrat so ga tudi spraševali o prvi in drugi vojni. Zaman jim je razlagal, da je bil v prvi vojni komaj petletni frkolin in se ne spominja ne Franca Jožefa ne Ferdinanda. O, za drugo pa je imel kaj pripovedovati. Kadar je razvezal svojo globoko mošnjo partizanskih spominov vaškega odbojnika pa sam ni znal prenehati. Pripovedoval in pripovedoval jim je o nekaterih tovariših, ki so prav v tej hiši ničkolikokrat globoko namakali svoje žlice v skledo ter pri tem po vojni obljubljali nebesa in raj na zemlji. Beseda je tekla o bunkerju in ranjencih, hajkah, strahu in veselju:

»Potem so pregnali vražjo sodrigo, odšli v doline in mi smo za dolga leta ostali sami.« »Zdaj,« Škedelj je potegnil pipo in puhnil v sveži zrak, »zdaj se spet kateri oglasi. Najrajši imajo domačo salamo, pa

tudi tokovca se ne branijo. Hvalijo domač kruh in segajo po šunki. Navsezadnje so kar prijazni fantje, le osiveli so in se pore-dili.«

Kadar je svoja paberkovanja stari Škedelj predolgo trosil, so na terasi navadno začeli zehati in se odpravljati spat. Takrat ga je Nejc obzirno poklical v kuhinjo in ga rahlo okaral. Ampak ata je sinovo krcanje čisto mirno prenesel:

»Veš, Nejc, če hočejo vedeti, jim povem. Saj je trajalo štiri leta. Štiri leta pa v četr-t ure ne morem povedati.«

Lepa so bila tudi dekleta, ki so prihajala sem gor. Škedljev ata je bil sam nekoč sila živ človek in mu čedne obline niso nikoli ušle. Pa vendar je bil nekajkrat pretresen do dna duše, ko je zgoraj nad skednjem v dehteči senožeti skoraj stopil na golo raz-košno bitje. Odkočil je kakor mlad bicek, dek-le pa se mu je posmejala:

»O, ata, kaj še niste videli nudistke?«

»Hrm, hrm,« je zagrgal in se s pogle-dom previdno sprehodil po nesramežljivki. Tale, je pomislil, tale je tam tako lepa kot je bila moja pokojna Barbara pred 50 leti.

»Hi, hi,« se je zvonko oglašala gostja v travi in se pohotno prevlačila na čedne bo-ke: »Veste, soncu je treba pokazati celo te-lo.« Zdaj je izza razrasle leske prilezel še kosmat možak. Tudi na njemu ni bilo krpi-ce blaga. Nemarno je opletal z rokami in drugim:

»Po obisku pri vas bova šla še na morje in morava kožo pripraviti. Kaj bi se čudili, tam, vam rečem, ata, tam vam bi oči izpad-le. Na tisoče golih je na eni plaži.«

Škedljev ata je potem pogledal v nebo, zamahnil z roko in se sprijaznil s čudnimi navadami:

»Ja, vi že veste...«

Pa je le po klancu navzdol premišljeval, ali ni vse skupaj bolj privlačno, če je ne-koliko prikrito in ne tako očito.

V teh nekaj letih se je navadil tujih obi-skovalcev. Spoznal je, da nekateri resda ko-majda poznajo krave in prvič vidijo pra-šiče. Nič več ni vihal nosu, kadar so oblegali kurnik in opazovali snaho pri pobiranju jajc. Ti ljudje so bili pač nekaj drugega. Zidali so hiše, gradili ceste in mostove, fr-čali z letali in po svoje veliko več vedeli o življenju. Skoraj žal mu je bilo rume-nenja listja, ki je napovedovalo nekajmeseč-no samoto...

Bogomir Šefić

KULTURO DELAVCEM!

Galerija Petrol Zemeljski plin se i-menuje pred nedavnim odprt razstavi-prostor v poslovni stavbi te Petrolove delovne organizacije. Namenjena je predvsem amaterjem, dobrodošli pa so tudi drugi umetniki, ki čutijo, da je njihovo delo namenjeno delovnemu človeku.

Doslej so se v galeriji že zvrstile razstave umetniških fotografij Iva Piera Secreteina, Nikole Jovanoviča in Janija Toroša, ter razstava karikatur Bojana Kambiča, sedaj pa razstavlja svoje najnovejše akvarele slikar-gra-fik Stane Zerko.